

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

Sect. I. An possit satisfieri pro pœnis remissa culpa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

64 TRACTATUS
lius essentiam spectent, ut ex præceden-
tibus resolutionibus intelligi potest.

CAPVT V.

*De tertia parte Sacramenti Pœnitentiæ,
qua est satisfactio.*

SECTIO I.

*An possit satisfieri pro pœnis,
remissa culpa.*

CONCLUSIO.

Possunt homines in hac vita satisfacere, idque de condigno, pro pœnis remissa culpa restantibus.) Prima pars probatur ex Concilio Trident. sess. 14. can. 3. vbi definitur his verbis. Si quis dixerit, pro peccatis quoad pœnam temporalem, minimè Deo per Christi merita satisfieri, pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à sacerdote iniunctis; sed neque sponte susceptis, ut ieiunijs & orationibus, eleemosynis, vel aliis etiam pietatis operibus, atque ideo optimam pœnitentiam esse tantum no-

DE POENITENTIA. CAP. V. 65

nam vitam, anathema sit.

Ex quibus verbis, nos tribus modis satisfacere posse pro pœnis, quæ post remissionem culpæ remanent. Primò patienter sustinendo pœnas à Deo inflictas; quod intellige, siue pœnæ illæ in eum finem à Deo sint immixtæ, siue ex quacumque alia causa proueniant. Secundo exequendo quæ à Confessario in satisfactionem imponuntur. Tertio opera pœnalia sponte suscipiendo.

Secunda pars ostenditur, quia vt patet ex tract. de gratia, potest homo mereri de condigno vitam æternam: ergo à fortiori pro pœnis restantibus de condigno satisfacere potest. Et hoc indicat Concilium Trident. sess. 14. cap. 8. dicens. Ita non habet homo vnde gloriatur, sed omnis gloriatio nostra in Christo est, in quo meremur, in quo satisfacimus, facientes fructus dignos pœnitentiæ, in quibus verbis non obscure innuitur, vim merendi, & satisfaciendi eodem modo virtute Christi nobis communicari: sicut ergo meremur de condigno, ita & de condigno satisfacimus.

Quid autem necessarium sit, vt satisfactio nostra sit de condigno, hîc breuiter explicandum est. In primis requiritur vt satisfaciens sit viator, seu in hac

vita constitutus; nam qui sunt in purgatorio, possunt satisfacere, non autem satisfacere, sicut neque mereri, ut dictum est in tract. citato. Requiritur etiam ut sit in statu gratiæ: nam opera quæ fiunt in peccato mortali sicut neque ad meritum, ita neque ad condignam satisfactionem prodesse possunt: saltē ex opere operantis.

Secundò necesse est ut opus per quod satisficit, sit aliquo modo liberum; ita scilicet ut à voluntate eliciatur, aut ab ea imperetur, aut saltem voluntas liberè acceptet pœnam ab extrinseco inflictam: idque per actum moraliter bonum, & honestum, cumque vel in se supernaturalem, vel ad finem supernaturalem relatum. Quamquam non requiratur voluntas formalis satisfaciendi, sed virtualis sufficiat: qualis continetur in voluntate aliquid agendi ex amore Dei, aut ex studio salutis æternæ & similibus. Non requiritur autem ad satisfaciendum, ut sit opus consilij: nam sicut præcepta seruando meremur vitam æternam, ita per opera quæ præcepta sunt, possumus pro peccatis nostris satisfacere. Neque per solum actum internum, aut per solum externum satisfacimus, sed per vtrumque; ita ut maior sit satisfactio, cæteris paribus, in vtroque simul sumpto, quàm in eorum altero.

Tertiò ad satisfactionem de condigno, requiritur promissio Dei: nam etsi opera hominis iusti, quatenus à gratia procedunt, habeant ex se citra ullam promissionem Dei, condignitatem aliquam ad satisfaciendum; vt tamen per ea infallibiliter remittantur pœnæ purgatorij, requiritur promissio Dei, qua se obstrinxerit ad remittendam pœnam illam, pro altera in hoc mundo liberè assumpta: sine tali enim promissione nulla est ratio, cur Deus teneatur ex iustitia, remittere pœnam purgatorij iustè impostam, pro pœna huius vitæ, quæ est alterius omninò rationis, & multò remissior.

 SECTIO II.

An confessarius teneatur pœnitentiam imponere & eam pœnitens acceptare.

CONCLUSIO I.

Confessarius tenetur per se loquendo, satisfactionem aliquam pœnitenti imponere: in variis tamen casibus ab ea obligatione est liber. Prior pars sumitur ex Concil. Trident. sess. 14. cap.